

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002064

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НАВС від 06.08.2025_№ 1045

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міщенко Максим Вікторович

2. Maksym V. Mishchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 18-07-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9420

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15, 10.15.91

Тема дисертації:

1. Конституційно-правові засади гендерної рівності в Україні та зарубіжних країнах
2. Constitutional and legal foundations of gender equality in Ukraine and foreign countries

Реферат:

1. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. – Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2025. Дисертаційне дослідження присвячено комплексному аналізу конституційно-правових засад гендерної рівності, а також виявленню ефективних правових механізмів її забезпечення в Україні у порівнянні з досвідом країн Європейського Союзу. В умовах євроінтеграційного процесу України та зростання уваги до прав людини, зокрема гендерної рівності, постає необхідність переосмислення правової природи цього явища та підвищення ефективності його реалізації. Обґрунтовано, що гендерна рівність – це не лише формальна рівність у законодавстві, але й реальна здатність інститутів права забезпечувати рівний доступ жінок і чоловіків до прав і свобод, участі в державному управлінні, соціально-економічних і культурних процесах. Проаналізовано теоретико-методологічні основи дослідження гендерної рівності як правової конструкції. Розкрито поняття гендерної рівності як складного соціально-правового феномена, що охоплює не лише рівні можливості для жінок і чоловіків, а й усунення структурної дискримінації та бар'єрів у доступі до прав. Акцентовано увагу на еволюції поглядів щодо гендерної рівності в теорії конституційного

права, розмаїтті підходів до її правового аналізу, а також методологічному інструментарії, що використовується в українській та зарубіжній науці. У дисертації підкреслено значущість міждисциплінарного підходу, який дозволяє осмислювати феномен гендерної рівності не виключно в межах правового поля, а й у контексті соціологічних, політичних та гендерних досліджень. На основі вивчення теоретичних джерел у сфері гендерної проблематики, проаналізовано методологічні засади дослідження, концептуальні основи формування понятійного апарату, а також витоки, природу і чинники гендерної дискримінації. Особливу увагу приділено аналізу організаційно-правового механізму реалізації гендерної рівності як в Україні, так і в країнах Європейського Союзу, у світлі стандартів, встановлених міжнародними інституціями, зокрема Організацією Об'єднаних Націй, Радою Європи та інституціями ЄС. Такий підхід дозволив упорядкувати наукові уявлення щодо дефініцій «гендер», «стать», «гендерна рівність», «міжнародно-правові стандарти», «реалізація гендерної рівності» та інших суміжних понять. У роботі обґрунтовано, що ключовими бар'єрами у досягненні реальної гендерної рівності залишаються укорінені на культурно-психологічному рівні гендерні стереотипи, а також недосконалість або повна відсутність ефективних засобів протидії дискримінаційним практикам. У зв'язку з цим акцентовано потребу у модернізації національного конституційно-правового механізму реалізації гендерної рівності. Окрім класичного методологічного арсеналу, що охоплює філософсько-світоглядні, загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання (зокрема аналіз, узагальнення, індукцію, дедукцію, історико-правовий, системний, діалектичний, аксіологічний, гносеологічний, антропологічний, герменевтичний, структурно-функціональний, формально-юридичний, порівняльно-правовий, статистичний, синергетичний підхід, методи правової семіотики, моделювання, прогнозування та програмування), у роботі особливу увагу приділено застосуванню гендерно-чутливої методології. Такий підхід забезпечує глибше розуміння досліджуваної проблематики, дозволяє враховувати соціальні та культурні контексти гендерної нерівності, а також сприяє формуванню системного бачення правових механізмів реалізації рівності між жінками і чоловіками.

2. Dissertation for obtaining the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 081 – Law. – National Academy of Internal Affairs, Kyiv, 2025. The dissertation is devoted to a comprehensive analysis of the constitutional and legal foundations of gender equality and the identification of effective legal mechanisms for its implementation in Ukraine, compared with the experience of European Union member states. In the context of Ukraine's European integration and growing attention to human rights, especially gender equality, there is a need to reconsider the legal nature of this phenomenon and enhance the effectiveness of its realization. It is argued that gender equality is not only a formal legal norm but also the actual capacity of legal institutions to ensure equal access for women and men to rights and freedoms, as well as to public administration, economic, social, and cultural participation. The dissertation analyses the theoretical and methodological foundations for studying gender equality as a legal construct. Gender equality is presented as a complex socio-legal phenomenon encompassing not only equal opportunities for men and women but also the elimination of structural discrimination and access barriers. The study highlights the evolution of approaches to gender equality within constitutional law theory, the diversity of doctrinal interpretations, and the methodological tools used in both Ukrainian and international legal scholarship. Emphasis is placed on the significance of an interdisciplinary approach, which enables a comprehensive understanding of gender equality beyond purely legal perspectives, incorporating insights from sociology, political science, and gender studies. Drawing on theoretical sources, the dissertation explores the methodological framework, conceptual underpinnings of key terms, and the origins and causes of gender-based discrimination. Special attention is given to the analysis of organizational and legal mechanisms for the realization of gender equality in Ukraine and the EU, through the prism of standards developed by international bodies such as the United Nations, the Council of Europe, and EU institutions. This approach facilitates the systematization of key terms such as "gender," "sex," "gender equality," "international legal standards," "implementation of gender equality," and related concepts. The study demonstrates that deeply ingrained gender stereotypes at the cultural and psychological levels, as well as the lack or ineffectiveness of tools to counteract discriminatory practices, remain the primary barriers to achieving real gender equality. Consequently, the dissertation stresses the need to

modernize Ukraine's constitutional and legal mechanisms for ensuring gender equality.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Міщенко М. В. Міжнародні стандарти гендерної рівності: організаційно-правовий механізм. Наука і техніка сьогодні. Серія «Право». № 11 (25) 2023. С. 764–777.
- 2. Міщенко М. В. Стратегія гендерної рівності ЄС: досягнення та виклики для України. Наукові перспективи № 4 (34) 2023. С. 625–648.
- 3. Міщенко М. В. Роль та місце практики Європейського суду з прав людини у формуванні стандартів гендерної рівності в Україні. Журнал «Наукові інновації та передові технології». Серія «Право». №3 (31) 2024. С. 1403–1432.
- 4. Міщенко М. В. Конституційно-правові засади гендерної рівності в Україні та державах-членах ЄС. Економіка. Фінанси. Право. Щомісячний інформаційно-аналітичний журнал, № 4 2025. С. 78–84
- 5. Mishchenko Maksym, Lukianets-Shakhova Valentyna. Constitutional and legal framework for gender equality in Ukraine and world countries. (Конституційно-правові засади гендерної рівності в Україні та країнах світу). Revista Amazonia Investiga. Volume 11 (№ 49), 2022. P. 165–174.
- 6. Міщенко М. В. Parity democracy – ensuring equality of human rights and freedoms: gender accent. (Паритетна демократія – забезпечення рівності прав і свобод людини: гендерний акцент). Науковий журнал Paradigm of knowledge (Зареєстрований в м. Франкфурт (Німеччина) № 2 (66), 2025. С. 5–25
- 7. Міщенко М. В. Гендерна рівність та заборона дискримінації в правовій науці України та зарубіжних країн: співвідношення понять. ГРААЛЬ НАУКИ: міжнар. наук. журнал. Відень – Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2025. № 51. С. 503–513

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лук'янець-Шахова Валентина Станіславівна
2. Valentyna S. Lukjanec-Shahova

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калиновський Богдан Валерійович

2. Bohdan V. Kalynovskyi

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9654-0201

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут Управління державної охорони України
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 37471084

Місцезнаходження: вул. Петра Болбочана 8, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чорна Вікторія Григорівна

2. Viktoriia H. Chorna

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6072-0283

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осауленко Андрій Олександрович
2. Andrii O. Osaulenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колодій Олексій Анатолійович
2. Oleksiy A. Kolodiy

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Халюк Сергій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Халюк Сергій Олександрович

